

Mehmet YILDIZ

AKADRO
YAYINLARI

MALİYE SORU-YORUM

KPSS

ve Tüm Kurum Sınavlarına Yönelik

Yeni Nesil Sorularla
Desteklenmiş

Tamamı Çözümlü
ve Konu İndeksli

1800

Soru

2023
Güncellenmiş
6. BASKI

SAMUELSON

ADIL GELİR DAĞILIMI

dijital hizmet vergisi

BORÇLANMA

trans transfer vergisi

TRANSFER HARCAMASI

WAGNER 5018

REEL HARCAMA

RAMSEY

MURPHY

DAMGA VERGİSİ

KDV

DEĞERLİ
KONUT
VERGİSİ

YATIRIM
MATRAN
HARÇ
CİZYE

AMORB

SERBEST MAL

ETİDİR KANUNU ERDEMİLİ MAL

VERGİSİ

KAMBYO

ZUZZU

KONAKLANMA
VERGİSİ

VERGİ

sporcu ücretleri

MUSGRAVE
SAYIŞTAY

rasuonel bekleme

A KADRO

Eğitim Kurumları

BAKIRKÖY

İletişim Adresi

Cevizlik Mahallesi İstanbul Cad.
Mor Sümbül Sokak No. 25
Bakırköy / İstanbul
Tel (Pbx): 0 (212) 542 30 00
E-mail: info@akadroegitim.com

İletişim ve Bilgi Hattımız : 0 (850) 346 46 40

www.akdrue.com | www.akadroegitim.com | www.akadroyayinlari.com | www.akadro.net

KADIKÖY

İletişim Adresi

Osmanađa Mahallesi Halitađa Cad.
Kıvanç Sokak No. 9
Kadıköy / İstanbul
Tel (Pbx): 0 (216) 337 10 00
E-mail: info@akadroegitim.com

Yazar

Mehmet YILDIZ **Instagram:** myildiz.kpss.maliye / **Youtube:** mehmetyildiz-maliye
Facebook Grup: kpssaplatformu / **E-mail:** mh.yildiz@hotmail.com

Grafik Tasarım

Sima HEDAYATI

ISBN

978-605-72027-8-9

Baskı

Gülmat Matbaacılık Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti. Maltepe Mah. Fazılpaşa Cd. No: 8/4 Topkapı - İstanbul

Bu eserin yayın hakkı A Kadro Özel Eğitim Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz kopya edilemez, çoğaltılamaz kısmen de olsa yayınlanamaz.

ÖNSÖZ

Sevgili Arkadaşlar,

“Soru-Yorum Maliye Çözümlü Soru Bankası” kitabı, Kamu Personeli Seçme Sınavı’na (KPSS) ve kurum sınavlarına hazırlık çalışmalarınızı **sistemik ve pratik hale getirip, bilgiyi anlayarak öğrenmenize yardımcı olmak** amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kitaptaki sorularda, **sınav kaygınızı** azaltırken, işlevsel bilginizi sınavlara ve meslek yaşamınıza kolayca taşıyabileceğiniz **örnekler bulunur. Ayrıca bu baskımızda ilave olarak, genel tarama testlerine, denemelere ve ders çalışmayı ve bilgiyi öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirebilmek amacıyla bulmacalara yer verilmiştir.**

Kitabımızda **indeks şeklinde düzenlenmiş içindekiler kısmı, ilgilendiğiniz konunun sorularına daha hızlı ulaşmanıza ve ihtiyacınız olan bilgiyi kısa sürede öğrenmenize yardımcı olacaktır.**

Soruların **konu bütünlüğü** içinde kapsamlı bir biçimde sıralanmış olması, çalışma sürecinizde **bilişsel yapınıza uygun** bir düzende ilerlemenizi destekleyecektir.

Son yıllarda gerek ÖSYM gerekse kamu kurumları tarafından yapılan sınavlarda siz adayların karşılaştıkları sorular daha çok; mantıksal düşünme, soyutlama tekniğini kullanabilme, özelleştirme ve genelleştirme becerisini ölçme, bilgiyi nicel verilerle ortaya koyup bağımsız ve yaratıcı düşünme becerileri ile soruları çözebilmek gibi tekniklere yönelik sorular sorulmaya başlanmıştır. Bu amaçla kitabımızın son baskısında **(Ocak 2023) “Yeni Nesil Sorular”** başlığı altında maliye dersi içeriğinde yer alan her bölüme ait soru ve çözümleri eklenmiştir.

Güncellenen Soru – Yorum Maliye Çözümlü Soru Bankası, kitabın yeni basım tarihine kadarki **(Ocak 2023)** tüm güncel sirkü ve bilgilerin yanında gerek kanun, gerekse Cumhurbaşkanı Kararnameleri ve Cumhurbaşkanı Kararlarındaki değişiklikleri içermektedir.

Kitabın hazırlanma sürecinde **maliye alanındaki en temel akademik kaynaklardan** ve sınavlarda **çıkış soruların** konu içeriklerinden yararlanılmıştır. Sınavlara hazırlanan **siz değerli öğrencilerimizden gelen talepler, yılların vermiş olduğu birikim ve deneyimlerle birleştirilmiş** ve soruların çözümlerinde **sade, yalın ve anlaşılır bir anlatım tarzı tercih** edilmiştir. Ayrıca soru çözümlerinde **doğru seçenek yanında diğer seçeneklerin de açıklamalarına** yer verilerek soru çözüm sürecinin aynı zamanda bir öğrenme yaşantısına dönüştürülmesi amaçlanmıştır. Bu sebeple, hazırlık sürecinizin **daha verimli geçmesi** açısından **tüm soruların çözümlerini de okumanız önerilmektedir.**

Tüm titiz çalışmalara rağmen kitapta karşılaşılabileceğiniz **hata ve eksiklikler ile tüm soru ve önerilerinizi mh.yildiz@hotmail.com** adresine iletebilirsiniz.

Gireceğiniz tüm sınavlarda başarılar dilerim.

“Başarı amacın yoksa amacı olan insanların başarısı için araç olsun. Araç olma amaç bul, farkındalık yarat ve kendini keşfet. Öyle ya da böyle kalan zamanda bilgilileri değil bilgileri öğren. Emeğine, enerjine, zamanına sahip çık ve onu öyle bir kullan ki rakibine çaldırma. Bu kalabalıkta ya kendini imha edecek ya da inşa edeceksin. Çünkü herkes kapıda ve zili çalma peşinde. İnşa etmek istiyorsan düşünmeden ışığını yak, anahtarı bul ve zili çalmadan anahtarı çevir, kapıyı aç. Başarı da sende başarısızlık da. Kendi kendini yen ki KPSS ve kurum sınavları yenilsin...”

Mehmet YILDIZ
A KADRO EĞİTİM KURUMLARI

İÇİNDEKİLER

MALİYE TEORİSİ

Kamu Maliyesinin Amaçları 20

Ekonomik Büyüme Temelleri, (Ekstansif büyüme, İntansif büyüme, Sürdürülebilir büyüme) 23

KAMU MALİYESİ İLE İLGİLİ YAKLAŞIMLAR

Kamu Maliyesi İle İlgili Geleneksel Yaklaşımlar 24

Kamu Maliyesi İle İlgili Çağdaş Yaklaşımlar 24

DEVLET FAALİYETLERİ HAKKINDAKİ TEMEL YAKLAŞIMLAR

Merkantilist Yaklaşım 25

Fizyokratlar 26

Klasik İktisadi Yaklaşım 27

Bireyci - Liberal Devlet Anlayışı 29

Keynesyen İktisadi Yaklaşım 30

Fonksiyonel maliye Yaklaşımı 34

Sosyal Piyasa Ekonomisi Yaklaşımı 35

Monetarist İktisadi Yaklaşım 35

Yeni Klasik Yaklaşım (Rasyonel Beklentiler Hipotezi) 36

Arz Yanlı İktisadi Yaklaşım 36

Anayasal İktisat Yaklaşımı (Kamu Tercih Kuramı) 37

Kalkınmacı Devlet Modeli 38

"Serbest Piyasa (Kapitalist) Sistemi, Sosyalist Sistem, Karma Ekonomik Sistem" 39

KAMU EKONOMİSİNE KONU OLAN MAL VE HİZMETLER

Tam Kamusal Mal ve Hizmetler 40

Yarı Kamusal Mal ve Hizmetler 43

Devletin Özel Malları 45

Özel Mal ve Hizmetler 46

Erdemli (Merit) Mal- Erdemsiz (Demerit) ve Hizmetler 46

Kulüp Mal ve Hizmetler 50

Küresel (Global) Kamusal mal ve Hizmetler 52

Ortak Mal ve Hizmetler 52

Evensel Mal ve Hizmetler 53

Yerel Kamusal, Ulusal kamusal ve Küresel Kamusal Mal ve Hizmetler 53

Kamusal Mallar Teorisi 54

KAMU EKONOMİSİNİN ETKİLERİ

Kamu Kesimi ve Özel kesim Arasındaki Farklılıklar 54

Kamu Ekonomisinde Kaynak - İhtiyaç İlişkisi 55

Kamu Hizmetlerinin Maliyetlerinin Ölçülmesi 56

Kamu Kesiminin Büyüklüğünün Ölçülmesi 56

Kamu İktisadi Teşebbüsleri 57

Lindahl Çözümü (Mali Rant - Mali Sömürü) 58

MALİ TEKELLER VE DOĞAL TEKELLER

Mali Tekeller 58

Doğal Tekeller 59

KAMUSAL VE YARI ÖZEL MALLARDA FİYATLAMA YÖNTEMLERİ

Marjinal ve Ortalama Maliyet Fiyatlaması 60

Zirve Talep Fiyatlaması 60

Değer Yansıtma Fiyatlaması, Yok Edici Fiyatlama 60

"Çapraz Sübvansiyon Fiyatlaması, Çapraz Finansman, Fiyat Ayrımcılığı, Kayıp Lideri Fiyatlaması, Maliyet Artı Fiyatlaması" 61

İkinci En İyi Fiyatlama, Yoğun Dönem Fiyatlaması 62

DIŞSALLIKLAR

Dışsallıklar, özellikleri, türleri ve dışsallıkların içselleştirilmesi 62

İÇİNDEKİLER

PIYASA VE DEVLET BAŞARISIZLIĞI

Piyasa Başarısızlığı ve Devlet Başarısızlığı	68
Karar Alma Maliyeti	72

DEVLETİN EKONOMİYE MÜDAHALESİNİN SINIRLARI

Siyasal Sürecin Temel Unsurları	73
Musgrave Yaklaşımı	73
Kuznets Yaklaşımı (Ters U Hipotezi)	74
Seligman Yaklaşımı	74
"Kamu Tercih Teorisi (Anayasal İktisat Yaklaşımı - Maksimizasyon Yaklaşımı)"	75
Mali Aldanma	77
Leviathan Devlet Yaklaşımı (Thomas Hobbes)	78
Wyckoff Modeli	78
Romer - Rosenthal Modeli	79
Niskanen Modeli (Bürokrasi Modeli)	79
X-Etkinsizliği	80
Tinbergen Yaklaşımı	81
Gönüllü Mübadele Yaklaşımı	81
Corner - Chamberlin Modeli	81
Brochier - Tabatoni Modeli (Maliyet Mukayesesi Yaklaşımı)	82
Samuelson Yaklaşımı	82
Mukayeseli Sosyal Fayda Teorisi	82
Rant Teorisi Yaklaşımı	83
Kısmi ve Genel Denge Analizi	84

ÖZELLEŞTİRME FAALİYETLERİ

Özelleştirmenin Amaçları	85
Özelleştirme Yöntemleri	85

SİYASAL KARAR ALMA SÜRECİNDE KULLANILAN OYLAMA YÖNTEMLERİ

Wicksell'in Oy Birliği Kuralı	86
"Oy Çokluğu Kuralı (Basit Çoğunluk - Salt Çoğunluk - Nispi Çoğunluk - Kaliteli Çoğunluk)"	86
Arrow'un İmkansızlık Teoremi	86
Black Teoremi (Tek Dorukluluk Teoremi)	88
Condorcet Kuralı (Döngüsel Çoğunluk)	88
Anthony Downs Modeli (Demokrasinin Ekonomi Teorisi)	90
Puanlı Oylama Kuralı	90
Nokta Oylama Kuralı	91
Borda Kuralı	91
Coleman Yaklaşımı	92
Ayağı İle Oy Verme Modeli	92
Tullock Modeli	93
Oy Ticareti - Oy Değiş tokuşu (Logrolling)	93
Oates Teoremi (Desantralizasyon)	94
Katlı Kek Modeli	95
Sinek Kağıdı Etkisi	95

REFAH EKONOMİSİ KRİTERLERİ

Benthamcı Sosyal Refah Fonksiyonu	96
Rawls'çı Sosyal Refah Fonksiyonu	96
Pigou Yaklaşımı	97
Kaldor ve Hicks Analizi (Telafi Kriteri - Tazmin Prensibi)	98
Scitovsky Analizi (İkili Kriter - Pazarlık Ölçütü)	99
Bergson - Samuelson Sosyal Refah Fonksiyonu	99
Pareto Etkinlik ve Optimallik Koşulu (I. Ve II. En İyi Teoremler)	100
Gelir Dağılımı Belirlemede Kullanılan Yöntemler	102

İÇİNDEKİLER

KAMU HARCAMALARI

KAMU HARCAMALARININ TANIMI VE GENEL ESASLARI

Kamu Harcamalarının Tanımı	» 104
Kamu Harcamalarının Özellikleri	» 104
Mali Tevzin	» 105
Dar Anlamda Kamu Harcamaları	» 105
Geniş Anlamda Kamu Harcamaları	» 106
Klasik Mali Yaklaşımı İle Modern Mali Yaklaşım Arasındaki Farklar	» 107
Kamu Harcamaları - Özel Harcamalar Karşılaştırması	» 108

KAMU HİZMETLERİNİN GÖRÜLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Emanet Usulü, Müşterek Emanet Usulü, İltizam Usulü, İmtiyaz Usulü, Yap İşlet Devret Usulü, Ruhsat Usulü, Yap - İşlet Usulü, İhale Usulü, Kupon Yöntemi	» 108
Devletin Ekonomi İçindeki Rolünün Ölçülmesi	» 109
Kamu Kesiminin Kaynak dağılımı Üzerindeki Etkisinin Ölçülmesi	» 110
Kamu Hizmetlerinin Maliyetini Belirleyen Unsurlar	» 110
Kamu Harcamalarının Etkisi	» 110

FAYDA - MALİYET ANALİZİ

Fayda - Maliyet Analizinde Fayda Türleri	» 111
Fayda - Maliyet Analizinde Maliyet Türleri	» 112
Fayda - Maliyet Analizinde Sosyal Fayda ve Sosyal Maliyet	» 113
Fayda maliyet Analizi (Gölge Fiyat)	» 113
Fayda - Maliyet Analizi Hesaplama Yöntemleri	» 114

KAMU HARCAMALARININ ARTIŞI

Kamu Harcamalarının Görünüşte Artışı	» 115
Kamu Harcamalarının Gerçekte Artışı	» 116
Kamu Harcamalarının Görelî Artışı	» 119
Kamu Harcamalarının Mutlak Artışı	» 119
Kamu Harcamalarının Genişliğine ve Yoğunluğuna Artışı	» 120
Kamu Harcamalarının Genel Artışı	» 120
Kamu Harcamalarının Gelir Dağılımı Üzerindeki Etkisi	» 120

KAMU HARCAMALARI İLE İLGİLİ YAKLAŞIMLAR

Wagner'ın Kamu Harcamaları Artış Kanunu	» 121
Peacock ve Wiseman'ın Sıçrama Teorisi	» 122
Musgrave Yaklaşımı	» 123
Rostow'un "Büyüme Aşamaları Teorisi"	» 124
Maksimizasyon Yaklaşımı	» 125
Niskanen "Bürokratik Üretim Modeli"	» 125
X - Etkinsizliği	» 125
Tullock Modeli	» 126
Pigou ve Dalton Modeli	» 126
Buchanan ve Brennan Modeli	» 126
Kamusal Tercih Teorisi	» 127
Emil Sax Modeli	» 127
Özelleştirmenin Amaçları	» 128
Baumol "Nispi Verimlilik Hipotezi"	» 128
Pyle Modeli	» 129
Francesco Nitti Modeli	» 129
O'conner Modeli	» 130
Henry Carter Adams Modeli	» 130
Kuznets Modeli	» 130
Colin Clark Modeli	» 131
Black - Downs Modeli	» 131
Odle "Politik Aşamalar Hipotezi"	» 131

İÇİNDEKİLER

KAMU HARCAMALARININ SINIFLANDIRILMASI

Organik (İdari - Kurumsal) Harcama Sınıflandırması	132
Fonksiyonel (İşlevsel) Harcama Sınıflandırması	132
Ekonomik (İktisadi - Bilimsel) Harcama Sınıflandırması	134
Reel (Gerçek) Harcamalar	136
Cari Harcamalar	137
Yatırım Harcamaları	138
Kalkınma (Yatırım) Carileri	139
Transfer Harcamaları	140
Transfer Harcama Türleri	143
Dolaylı - Dolaysız Transfer Harcamaları	143
Aynı Transfer Harcamaları	144
Sermaye Teşkilî Niteliğinde Yapılan Transfer Harcamaları	145
Negatif Gelir Vergisi	146
Negatif Gelir Vergisi Uygulamasına Yönelik Geliştirilen Alternatif Yaklaşımlar	146
Mali Transfer Harcamaları	147
İktisadi Transfer Harcamaları	148
Cari ve Sermaye Transfer Harcamaları	149
Analitik Bütçe Sınıflandırması	150
Analitik Bütçe Sınıflandırması Kodlamaları ve Düzeyleri Tablosu	152
Verimli - Verimsiz Harcamalar	155
Kamu Harcamalarının Sağladıkları Faydalara Göre Sınıflandırılması	156
Kamu Harcamalarının Özendirici Etkisi	156
Zorunlu ve İsteğe Bağlı Kamu Harcamaları	157
Genel ve Yerel Kamu Harcamaları	157

İÇİNDEKİLER

KAMU GELİRLERİ VE VERGİ TEORİSİ

KAMU GELİRLERİNİN ANIMI VE ÖZELLİKLERİ

5018 sayılı KMYKK'na Göre Kamu Gelirlerinin Tanımı	158
Geniş Anlamda Vergi Gelirleri	158
Dar ve Geniş Anlamda Kamu Gelirleri	158
Olağan ve Olağanüstü Kamu Gelirleri	159
Egemenlik Gücüne Göre Elde Edilen Kamu Gelirleri	159
Dar ve Geniş Anlamda Vergilendirme Yetkisi	160

KAMU GELİRLERİ

Kamu Gelirlerinin Özellikleri	160
Verginin Tanımı ve Özellikleri	161
Mali Rant ve Mali Sömürü	161
Harcın Tanımı ve Özellikleri	162
Resim	164
Şerefiye	164
Şerefiye ve Harcamalara Katılma Payı Arasındaki Fark	164
Vergi ve Para Cezaları	165
Parafiskal Gelirler (Vergi Benzeri Gelirler)	165
Mülk ve Teşebbüs Gelirleri	167
Senyoraj Gelirleri	167
Mali Tekel Gelirleri	168
Karşılık Easına Dayanarak Alınan Kamu Gelirleri	168
Borçlanma Gelirleri	168
Cizye, Haraç, Ağnam ve Derbent Gelirleri	169
Klasik ve Modern Mali Anlayışa Göre Vergilendirme	170

VERGİ TEORİSİ VE UYGULAMASI

Verginin Mali ve Mali Olmayan Amaçları	170
Verginin Varlığını Açıklamaya Yönelik Yaklaşımlar	172
Corlett - Hague Kuralı	172
Vergiyi Doğuran Olay	173
Verginin Konusu	173
Verginin Matrahı	173
Spesifik Matrah	174
Advalorem Matrah	174
Matrah Belirleme Usulleri	175
Baş Vergisi	176
Vergi Mükellefi	177
Kanuni ve Aracı Mükellef	177
Vergi Mükellefiyetliğinin Özellikleri	177
Vergi Yüklenicisi (Vergi Taşyıcısı)	178
Vergi Sorumlusu	178
Verginin Tarhı (İkmalen, Resen, İdarece, Düzeltme Yoluyla ve Tahrire Dayalı Tarh)	179
Verginin Tebliği	181
Vergilendirme Süreci	182
Verginin Tahakkuku	182
Verginin Tahsili ve Tahsil Yöntemleri	183
Vergi Muafiyeti	184
Verginin Mahsubu	185
Vergi Yüğü	185
Verginin Affı	187

VERGİ YÜKÜNDEN KURTULMA YÖNTEMLERİ

Vergiden Kaçınma	188
Verginin İkame Etkisi	189
Verginin Gelir Etkisi	190
Verginin Dönüştürülmesi	190
Verginin Yansıması	190
Yansıma Türleri	191
Yansımayı Belirleyen Mikro Ekonomik Faktörler	193
Yansımayı Belirleyen Makro Ekonomik Faktörler	196

İÇİNDEKİLER

VERGİ İLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Verginin Kapitalizasyonu (Sermayeleştirilmesi)	» 197
Verginin Amortismanı	» 198
Vergi Harcaması	» 198
Verginin Açık ve Gizli Maliyeti	» 199
Vergi Erozyonu, Peçeleme, Vergi Fiyatı	» 199
Vergi Gayreti	» 200
Mali Anestezi	» 200
Vergi Kapasitesi	» 201
Tobin Vergisi	» 201
Ramsey Vergisi	» 203
Mali Tevzin, Beledileştirme, Yerselleştirme, Mali Zorlama	» 203
Mali Tevzin	» 204
Vergi Fiyatı	» 204
Tevzi Vergi	» 204

VERGİLEME İLKELERİ

Adam Smith'in Vergileme İlkeleri	» 204
Tarafsız vergi	» 205
Adolp Wagner'in Vergileme İlkeleri	» 206
Firitiz Neumark'ın Vergileme İlkeleri	» 207
Verginin Özellikleri	» 207
Modern (Çağdaş) Vergileme İlkeleri	» 208
Vergilemenin Mali İlkeleri	» 210
Vergilemede Adalet İlkeleri	» 210
Vergilemenin İdari İlkeleri	» 211
Eşitlik İlkesini Fedakarlık Yaklaşımıyla Açıklayan Görüşler	» 212
Vergilemede Yatay ve Dikey Eşitlik	» 213

VERGİ ÖDEME GÜCÜ

"En Az Geçim İndirimi Hesaplama Yöntemleri (Matrahtan İndirim Yöntemi, Dekot (Vergiden İndirim) Yöntemi, Bölme (Katsayı) Yöntemi"	» 216
Ayırma İlkesi, Mali Sürüklenme, Vergi Harmanizasyonu, Asgari İhlal Kuralı	» 216
Ayırma İlkesi	» 216
Vergi Muafiyeti ve Vergi İstisnası	» 216
En az Geçim İndirimi (Fizyolojik Asgari, Kültürel Asgari, Medeni Asgari)	» 217

TARİFELERDEN YARARLANMA

Vergi Tarifesi	» 217
Artan Oranlı Vergi Tarifesi	» 218
Sınıf Usulü Artan Oranlı Tarife	» 218
Eşit Oranlı Vergi Tarifesi	» 219
Dilim Usulü Artan Oranlı Tarife	» 220
Ortalama Vergi Oranı	» 221
Gelir Vergisi Hesaplaması	» 222
Marjinal Vergi Oranı	» 223
Gizli Artan Oranlı Tarife	» 224
Tersine Artan Oranlı Tarife	» 225
Çok Elemanlı Vergi Tarifesi	» 226
Yükseklik ve Uzunluk Farkı	» 226
Dolaylı - Dolaysız Vergiler	» 228
Subjektif ve Objektif Vergiler	» 230
Gelir Üzerinden Alınan Vergiler	» 230

HARCAMALAR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

Yayıllı Muamele Vergisi	» 230
Toplu Muamele Vergisi	» 231
Vergi Piramitleşmesi	» 231
Genel Harcama Vergisi	» 232
Katma Değer Vergisi Türleri	» 232
Genel Harcama Vergisi	» 232
Tekli Vergi Sistemi	» 232
Vergi Sisteminin Başarısını Etkileyen Unsurlar	» 233
Vergi Kültürünü Etkileyen Faktörler	» 233

İÇİNDEKİLER

DEVLET BORÇLANMASI

BORÇLANMANIN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

Borçlanmanın Tanımı	» 234
Borçlanmanın Nedenleri	» 234
Borçlanma İle Vergi Arasındaki Temel Farklılıklar	» 235
Olağan Kamu Geliri Olarak Borçlanma	» 236
Keynesyen İktisatçılara Göre Borçlanma	» 237
Klasik İktisatçılara Göre Borçlanma	» 238

İÇ BORÇLAR

İç Borçlar ve Etkileri	» 238
İç Borç Çeşitleri	» 241
İç Borç Kaynakları	» 242
Paya Dayalı Kitle Fonlaması	» 244
Ortaklık Varantları	» 244
Ortaklık Paylarının Türleri	» 245
Tahvil Çeşitleri	» 245

DIŞ BORÇLAR

Dış Borçlar ve Etkileri	» 246
Dış Borç Çeşitleri	» 247
Dış Borç Kaynakları	» 248
Massetme Kapasitesi	» 251

DEVLET BORÇLARININ SINIFLANDIRILMASI

KAYNAĞINA GÖRE BORÇLANMA

Kaynağına Göre Borçlanma	» 251
Denk Bütçede Altın Kural	» 252

VADELERİNE GÖRE BORÇLANMA

Sürelili ve Süresiz Borçlar	» 253
Kısa Vadeli (Dalgalı) Borç	» 254
Orta Vadeli Borç	» 256
Uzun Vadeli (Konsolide) Borç	» 256

İSTEĞE BAĞLI VE ZORUNLU BORÇLANMA

İsteğe Bağlı ve Zorunlu Borçlanma	» 258
Bono ve Tahvil Arasındaki Temel Farklılıklar	» 260

KALKINMA KREDİLERİ

Kalkınma Kredileri	» 261
Serbest Krediler	» 261
Bağlı Krediler	» 261
Röfinansman Kredisi	» 262
Program Kredileri	» 263
Proje Kredileri	» 264
Sendikasyon Kredisi	» 264
Seküritizasyon Kredisi	» 265

TASARRUF SAHİPLERİNE SAĞLANAN GARANTİLER

Enflasyona - Altına ve Dövizde Endeksli Tahviller	» 265
---	-------

TASARRUF SAHİPLERİNE SAĞLANAN MENFAATLER (ÇIKARLAR)

TASARRUF SAHİPLERİNE SAĞLANAN BİRİNCİL (ANA) ÇIKARLAR

Faiz	» 266
Başabaşın Altında Tahvil İhracı	» 267
Reel Faiz	» 268
Primli - İkramiyeli (Piyangolu) Tahvil İhracı	» 269
Vergi Borcu Olarak Ödeyebilme	» 270

İÇİNDEKİLER

TASARRUF SAHİPLERİNE SAĞLANAN İKİNCİL (YAN) ÇIKARLAR

Tasarruf Sahiplerine Sağlanan İkincil (Yan) Çıkarlar » 270

BORÇLANMA SENETLERİ VE BORÇ SENEDİ SATIŞ YÖNTEMLERİ

Borç Senedi Satış Yöntemleri » 271

Sabit ve Değişken Faizli Tahviller » 271

Kuponlu - Kuponsuz Tahviller » 272

Devlet borçlanmasında kullanılan bazı ihale yöntemleri » 272

Devlet İç Borçlanma Senetleri » 273

OLAĞAN BORÇ YÖNETİMİ

Borç yönetimi » 274

OLAĞANÜSTÜ (İSTİSNAİ) BORÇ YÖNETİMİ

Olağanüstü (İstisnai) Borç Yönetimi » 275

Konsolidasyon (Borç Tahkimi) » 276

Konveriyon (Değiştirme) » 277

Konversiyon Yöntemleri » 278

Moratoryum » 279

BORCUN ORTADAN KALKMASI VE AZALTILMASI

Borcun Amortismanı (İtfası) - Borcun Temerrütü - Monetizasyon » 279

Borç Servisi » 280

Rachat » 280

Dr. Price Yöntemi - Borcun Silinmesi - Ariyere - Borç Röfinansman » 281

KAMU FİNANSMAN AÇIĞI

Borçların Sürdürülebilirliği » 281

Faiz Dışı Fazla (Birincil Fazla) ve Faiz Dışı Açık (Birincil Açık) » 284

Faiz Dışı Denge (Birincil Bütçe Dengesi) » 285

Opreasyonel Açık » 286

Maastricht Kreterleri » 287

Borçluluk Durumunu Gösteren Bazı Oranlar » 287

İÇİNDEKİLER

DEVLET BORÇLANMASI

BÜTÇENİN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

Bütçenin Tanımı	» 288
Bütçenin Özellikleri	» 288
Bütçe Hakkı	» 289
Bilanço ve Bütçe Arasındaki Temel Farklılıklar	» 289
Bütçenin Unsurları	» 290
Bütçenin Fonksiyonları	» 290
Bütçe İlkeleri	» 291

GENEL YÖNETİM KAPSAMINDAKİ İDARELER

5018 sayılı KMYKK'na Göre Bütçe Türleri	» 295
Cetveller Tablosu	» 296
Merkezi Yönetim Kapsamındaki İdareler	» 298
Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler	» 299
Özel Bütçeli İdareler	» 299
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	» 300

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNİ TEKLİFİ

Kamu Maliyesinin Temel İlkeleri	» 301
Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	» 301
Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun Hazırlanması ve Sunulması	» 302
Orta Vadeli Program	» 309
Strateji ve Bütçe Başkanlığının Görev ve yetkileri	» 310
Gelir Tekliflerinin Hazırlanması	» 312

BÜTÇENİN UYGULANMASI

Geçici Bütçe Uygulaması	» 312
Bütçe Ödeneklerinin Serbest Bırakılması	» 313
Bütçelerde Yeni Tertipler Açma	» 313
Ödenek Aktarılması	» 313
Yüklenmelere Girişilmesi	» 314
Üst Yöneticiler	» 316
Bakanlıkların Performans Raporlarının Kamuoyuna Açıklanması	» 316
Harcama Yetkilisi ve Harcama Talimatı	» 317
Gerçekleştirme Görevlisi	» 317
Muhasebe Hizmetlerinin Yürütülmesi	» 318
Giderlerin Yapılma Sürecindeki Sorumlular	» 318
Emanet Hesaplar	» 319
Hesaplarda Zamanaşımı	» 319
Muhasebe ve Raporlama	» 319
Mahsup İşlemleri	» 320
Taşınmazların Yönetimi	» 320

ÖDENEK TÜRLERİ

Olağanüstü Ödenek	» 321
Ek Ödenek	» 321
Yedek Ödenek	» 322
Örtülü Ödenek	» 323
Tamamlayıcı Ödenek	» 324
Kamu Yatırım Projeleri	» 324

İÇİNDEKİLER

BÜTÇE HESAPLARININ KAPATILMASI

Egzersiz Yöntemi	» 324
Jestiyon Yöntemi	» 325

BÜTÇENİN DENETLENMESİ

İç Denetim	» 326
İç Denetim Koordinasyon Kurulu	» 327
İç Kontrol	» 327
Ön Mali Kontrol	» 328
Dış Denetim	» 328
İdari Faaliyet Raporları ve Genel Uygunluk Bildirimi	» 329
Faaliyet Raporları Şeması	» 330
Kesin Hesap Kanun Teklifi	» 331
Muhasebe Sistemleri	» 332

GELİR BÜTÇESİNİN TAHMİNİ

Gelir Bütçesinin Tahmin Yöntemleri	» 332
Gelir Düzenleme Genel Müdürlüğü Görev ve Yetkileri	» 333
Gelir Bütçesi Teklifi	» 334
Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Görev ve Yetkileri	» 334
Hazine ve Maliye Bakanlığı Teşkilat Yapısı	» 335

BÜTÇE TEORİLERİ VE BÜTÇE SİSTEMLERİ

Denk Bütçede Altın Kural	» 335
Telafi Edici Bütçe Teorisi ve Monetarist Bütçe Teorisi	» 336
Devri Bütçe Kuramı	» 337
Klasik Bütçe Sistemi	» 337
Torba Bütçe Sistemi	» 338
Çağdaş Bütçe Sistemleri	» 339
Performans Bütçe Sistemi	» 340
Performans Esaslı Bütçeleme Sistemi	» 340
Program Bütçe Sistemi	» 341
Planlama - Programlama - Bütçeleme Sistemi	» 343
Bütçe Sistemleri Tablosu	» 345
Sıfır Tabanlı (Esaslı) Bütçeleme Sistemi	» 346
Analitik Bütçe Sistemi	» 347
Strateik Planlamanın Amaçları	» 348
Kamu Zararı	» 348

İÇİNDEKİLER

MALİYE POLİTİKASI

MALİYE POLİTİKASININ TANIMI VE AMAÇLARI

Maliye Politikasının Tanımı	» 350
Maliye Politikasının Amaçları	» 350
Maliye Politikasının Amaçları Arasında Çatışma	» 353
Maliye Politikasının Birbirini Destekleyen Amaçları	» 354
Maliye Politikasının Araçları	» 354
Devletin Ekonomideki Rolü	» 356

MALİYE POLİTİKASI İLE İLGİLİ YAKLAŞIMLAR

Klasik Mali Yaklaşımına Göre Maliye Politikası	» 356
Denk Bütçede Altın Kural	» 358
Keynesyen Yaklaşımına Göre Maliye Politikası	» 359
Monetarist Yaklaşımına Göre Maliye Politikası	» 360
Doğal İşsizlik	» 360
Lorenz Eğrisi	» 361
Maliye Politikası ve Yapısal Uyum Politikaları	» 362
Gelirler Politikası	» 362
Maliye Politikasının Başarısını Kısıtlayan Durumlar	» 362
Mali Kural	» 363
Genişletici Mali Daralma Hipotezi	» 363

İRADI VE GAYRİ İRADI MALİYE POLİTİKALARI

İradi Maliye Politikası	» 363
Gayri İradi Maliye Politikası (Otomatik Stabilizatör)	» 364
Mali Sürüklenme	» 368
Vergi Çengeli	» 368
Formül Esnekliği Yöntemi	» 368
Phillips Eğrisi	» 368

ENFLASYONLA MÜCADELE VE MALİYE POLİTİKASI

Enflasyonun Tanımı	» 370
Enflasyonun Nedenleri	» 370
Enflasyon Türleri	» 371
Enflasyonla Mücadelede Maliye Politikası	» 372
Olivera - Tanzi Etkisi	» 375
Enflasyon Vergisi	» 376
Enflasyonun Etkileri	» 376
Toplam Talebi Etkileyen Faktörler	» 377
Enflasyonist Açık	» 377

DURGUNLUKLA MÜCADELE VE MALİYE POLİTİKASI

Durgunluğun Tanımı ve Etkileri	» 377
Durgunlukla Mücadelede Maliye Politikası	» 379
Pump - Priming	» 384
Ricardo Yaklaşımı	» 384
Rasyonel Beklentiler Hipotezi	» 384

STAGFLASYONLA MÜCADELE VE MALİYE POLİTİKASI

Stagflasyonun Tanımı ve Etkileri	» 385
Stagflasyonla Mücadelede Maliye Politikası	» 386
Gelirler Politikası	» 387

ÇARPAN (ÇOĞALTAN) VE HIZLANDIRAN ETKİLERİ

Çarpanın Tanımı ve Etkileri	» 387
Kamu Harcaması Çarpanı (Basit Çarpan)	» 390
Vergi Çarpanı	» 393
Transfer Çarpanı	» 395
Denk Bütçe Çarpanı	» 396
Hızlandırıcı Etkisi	» 399
Mali Kaldıraç	» 399

SERMAYE HAREKETLİLİKLERİ İS - LM MODELİ

Ödemeler Bilançosu	» 400
Tam Sermaye Hareketliliği - Hareketsizliği	» 401
Sabit Kur Rejimi	» 403
Esnek Kur Rejimi	» 403
İS Analizi	» 404
LM Analizi	» 406
Mundell - Fleming Modeli	» 408

KALKINMA MODELLERİ

Harris – Tadoro Modeli	» 408
Bağımlılık Yaklaşımı	» 409
Yoksulluğun Kısır Döngüsü Modeli	» 409
Kritik Minimum Çaba Tezi	» 409
Singer – Prebisch Modeli	» 409
Dengesiz Kalkınma (Büyüme) Modeli	» 409
Sınırsız Emek Arzı Modeli	» 409

İÇİNDEKİLER

VERGİ HUKUKU

VERGİ HUKUKUNUN GENEL ESASLARI

Vergi Hukukunun Kapsamı	» 410
Mali Hukuk	» 410
Genel Vergi Hukukunun Dalları	» 410
Özel Vergi Hukuku	» 411
Kamu Hukuku ve Özel Hukuk Arasındaki Farklar	» 411
Vergi Hukukunun Kaynakları	» 412
Vergi Hukukunun Asli ve Tali Kaynakları	» 412
Vergi Hukukunun Yasama - Yürütme ve Yargı Organından Doğan Kaynakları	» 413
Vergi Usul Kanununun Uygulama Alanları	» 413
Vergi Usul Kanununda Yer Alan Kitaplar	» 414
Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkındaki Kanun	» 414
Vergi Usul Kanununda Yer Alan Yorumlama Yöntemleri	» 414
Vergi Mükellefi - Vergi Sorumlusu - Vergi Yüklenicisi (Taşıyıcısı)	» 416

MÜKELLEF VE SORUMLULUKLA İLGİLİ ÖDEVLER

Kanuni Mükellef ve Aracı Mükellef	» 416
Fiili Mükellef (Vergi Yüklenicisi - Taşıyıcı)	» 417
Mükellefin Şekli Ödevleri	» 417
Bildirme Yükümlülüğü	» 418
Defter Tutma Zorunluluğu	» 418
Defterleri Muhafaza Etme Zorunluluğu	» 419
Defterleri Tastik Ettirme Zorunluluğu	» 419
Levha Alma Ve Bulundurma Yükümlülüğü	» 422
Fatura Düzenleme Yükümlülüğü	» 422
Müstahsil Makbuzu, Gider Pusulası, Perakende Satış Fişi, Sevk İrsaliyesi, Ücret Bordrosu Düzenleme Yükümlülüğü	» 422
Vergi Sorumlusu	» 423
Kanuni Temsilcinin Sorumluluğu	» 423
Ortaklaşa (müşterek) ve Zincirleme (Müteselsil) Sorumluluk	» 425
Vergiyi Doğuran Olay	» 425
Verginin Tarhı ve Tarh Yöntemleri	» 425
Verginin Tebliği ve Tebliğ Yöntemleri	» 426
Verginin Tahakkuku	» 426

DEĞERLEME ÖLÇÜTLERİ

"Maliyet Bedeli, Borsa Rayıcı, Tsarruf Değeri, Mukayyet Değer, İtibari Değer, Rayiç Bedel, Emsal Bedel, Vergi Değeri"	» 429
---	-------

VERGİ HUKUKUNDA SÜRELER SÜRELERİN UZAMASI

Vergi Hukukunda Süreler	» 430
Sürelerin Uzaması	» 430
Mücbir Sebep Sayılan Haller	» 431
Ölüm Halinde Sürelerin Uzaması	» 432
Mali Tatilde Sürelerin Uzaması	» 432
Sürelerin Hesaplanması	» 433
Hak Düşürücü Süreler	» 435
Düzenleyici Süreler ve Müsamaha Süreleri	» 435

VERGİ BORCUNUN SONA ERMESİ

Vergi Borcunu Sona Erdiren Durumlar	» 436
Terkin ve Terkin Halleri	» 438
Tecil ve Tecil Faizi	» 438
Uzlaşma	» 439
Vergilendirme Hataları	» 442
Dava Açma Sürelerinin Geçmesi	» 443
Mahsup	» 443
Pişmanlık ve İslah Müessesesi	» 443

İÇİNDEKİLER

VERGİ HUKUKUNDA ZAMANAŞIMI

Zamanaşımı Tanımı	445
Tahakkuk (Tarh) Zamanaşımı	445
Tahsil Zamanaşımı	447
Tahsil Zamanaşımını Durduran Nedenler	448
Tahsil Zamanaşımını Kesen Nedenler	448
Tahsil Zamanaşımını Kesen Nedenler	449
Düzeltilme Zamanaşımı	450

KAMU ALACAKLARININ GÜVENCE ALTINA ALINMASI VE KORUNMASI

Kamu Alacaklarının Güvence Altına Alınma Yöntemleri	451
İhtiyati tahakkuk	451
İhtiyati Haciz	452
Gecikme Faizi Ve Gecikme Zammı	452
Teminat İsteme	454
Rüçhan Hakkı	454
Ödeme Emri Tebliği	454
Ücret ve Aylıklarda Haciz	454

VERGİ DENETİM YÖNTEMLERİ

Yoklama	455
İnceleme	456
Arama	457
Bilgi Toplama	457

VERGİ SUÇ VE CEZALARI

İdari Suç ve Cezalar	458
Vergi Ziyatı Suç ve Cazası	458
Genel Usulsüzlük Suç ve Cezaları	460
Özel Usulsüzlük Suç ve Cezası	462
İdari Suç ve Cezalarda İndirim	463
Adli Suç ve Cezalar	464
Kaçakçılık Suçu ve Cezası	464
İştirak Suçu ve Cezası	465
Vergi Mahremiyetini İhlal Suçu ve Cezası	465
Mükellefin Özel İşlerini Yapmak Suçu ve Cezası	466

VERGİ SUÇ VE CEZALARINA İLİŞKİN ÖZELLİKLER

Genel ve Özel Usulsüzlük Suçlarında Tekerrür	466
Vergi Ziyatı Suçunda Tekerrür	466
Cezalarda Birleşme	467
Cezalarda Fiil Ayrılığı	467
Suç ve Cezalarda Zamanaşımı	468

VERGİ UYUŞMAZLIKLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI

Vergi Uyuşmazlıklarında Görevli Mahkemeler	468
Vergi Mahkemeleri	469
Bölge İdare Mahkemeleri	470
Danıştay	472
Kanun Yolundan Vazgeçme	473

TÜRK VERGİ SİSTEMİ

GELİR VERGİSİ İLE İLGİLİ BİLGİLER VE MÜKELLEFİYET

Gelirin Özellikleri	474
Gelir Vergisinin Konusu	475
Gelirin Elde Edilmesi (Tahakkuk ve Tahsil Esası)	475
Gelir Vergisinde Mükellefiyet	476
Dar ve Tam Mükellefiyet	477

GELİR VERGİSİ TÜRLERİ

Üniter Gelir Vergisi	479
Sedüler Gelir Vergisi	479
Birleşik Gelir Vergisi	479

İÇİNDEKİLER

GELİR TEORİLERİ

Net Artış (Safi Artış) teorisi	480
Kaynak Teorisi	480

TİCARİ KAZANÇ

Ticari Kazancın Özellikleri	482
Ticari Kazanç Sayılan Gelirler	482
Ticari Kazançların Vergilendirilmesi	484
İndirilecek ve İndirilemeyecek Giderler	490
Defter Beyan Sistemi	491
Ticari Kazancın Yarı Götürü Usulde Tespiti	492
Kazançlara Yönelik İstisna	493
Genç Girişimcilik İstisnası	493
Esnaf Muafiyi	494

ZİRAİ KAZANÇ

Zirai Kazanç Sayılan Gelirler	494
Zirai Kazançların Vergilendirilmesi	495
İndirilecek ve İndirilemeyecek Giderler	497

ÜCRET

Ücretin Özellikleri	498
Ücret Sayılan Gelirler	498
Ücretlerin Vergilendirilmesi	499
Ücretlerde Muafiyet ve İstisna	500
Engellilik Endirimi	501

SERBEST MESLEK KAZANCI

Serbest Meslek Faaliyetinin Özellikleri	502
Defter Beyan Sistemi	502
Serbest Meslek Kazancı sayılan Gelirler	502
Serbest Meslek Kazançlarının Vergilendirilmesi	504
İndirilecek ve İndirilemeyecek Giderler	504
Telif Kazançları	505

GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ

Gayrimenkul Sermaye İradı Sayılan Gelirler	507
Emsal Kira	508
Gayrimenkul Sermaye İradlarının Vergilendirilmesi	509

MENKUL SERMAYE İRADİ

Menkul Sermaye İradı Sayılan Gelirler	510
---------------------------------------	-----

DİĞER (SAİR) KAZANÇ VE İRADLAR

Arizi Kazanç	512
Değer Artış Kazancı	513
Elden Çıkarma	514

GELİR VERGİSİNDE GELİRİN BEYANI VE BEYANNAME TÜRLERİ

Beyanname Türleri	515
Verginin Tarh Edileceği Vergi Dairesi	515
Yıllık Beyanname	516
Muhataras Beyanname	518
Münferit Beyanname	520
Yıllık Beyannamenin Postayla Gönderilmesi	521
Geçici Vergi ve Geçici Beyanname	521

KURUMLAR VERGİSİ

Kurumlar Vergisi Mükellefi	523
Dar ve Tam Mükellefiyet,	524
Kurumlar Vergisine Tabi Kazançlar	524
İndirilecek ve İndirilemeyecek Giderler	525
Kurumlar Vergisinde İstisna	527
Zararların Mahsubu	529
Bağış ve Yardımların İndirilmesi,	529
Örtülü Sermaye	530
Örtülü Kazanç	530

İÇİNDEKİLER

KURUMLAR VERGİSİNİN BEYANI VE BEYANNAME TÜRLERİ

Beyanname Türleri ve Verilme Zamanları	530
Yıllık Beyannamenin Postayla Gönderilmesi	532
Geçici Vergi ve Geçici Beyanname	532
Normal Hesap Dönemi	532
Özel Hesap Dönemi	532

KATMA DEĞER VERGİSİ

Fiili ve Kanuni Mükellef	533
Katma Değer Vergisinin Mükellefi	533
Katma Değer Vergisinin Konusu	534
Teslim	534
Katma Değer Vergisinde İstisna	535
Katma Değer Vergisinde Muafiyet	535
Katma Değer Verginin Oranı	535
Katma Değer Beyanname Verilmesi	536
Katma Değer Vergisinde Vergilendirme Dönemi	536
Beyannamenin Postayla Gönderilmesi	536

DİĞER BAZI VERGİLER

Özel Tüketim Vergisi	537
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	537
Kambiyo İşlemleri	537
Özel İletişim Vergisi	538
Damga Vergisi	538

SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

Servet Üzerinden Alınan Vergiler	539
Motorlu Taşıtlar Vergisi	539
Veraset ve İntikal Vergisi	541
Emlak Vergisi	543

DİJİTAL HİZMET VERGİSİ

Verginin Konusu	544
Verginin Mükellefi	545
Verginin Muafiyeti	545
Vergisinde İstisnası	546
Vergisinin Oranı	547
İndirebilecek ve İndirilemeyecek Giderler	548
Vergilendirme dönemi, verginin beyanı, tarhı ve ödenmesi	548
Vergi Güvenliği	549

KONAKLAMA VERGİSİ

Verginin Konusu	549
Verginin Oranı	550
Vergilendirme dönemi, verginin beyanı, tarhı ve ödenmesi	550

DEĞERLİ KONUT VERGİSİ

Değerli Konut Vergisi'nin Kapsamı	551
Vergilendirme dönemi, oranı, verginin beyanı, tarhı ve ödenmesi	552
İstisna ve Muafiyet, Vergiye Karşı İtiraz	553

YENİ NESİL SORULAR

MALİYE TEORİSİ	554
KAMU HARCAMALARI	572
KAMU GELİRLERİ ve VERGİ TEORİSİ	587
DEVLET BORÇLANMASI	604
DEVLET BÜTÇESİ	619
MALİYE POLİTİKASI	632
GENEL VERGİ HUKUKU ve TÜRK VERGİ SİSTEMİ	643

Genel Tarama Testi - 1	660
-------------------------------	-----

Genel Tarama Testi - 2	718
-------------------------------	-----

Deneme - 1	756
-------------------	-----

Deneme - 2	776
-------------------	-----

Deneme - 3	796
-------------------	-----

Deneme - 4	816
-------------------	-----

Deneme - 5	836
-------------------	-----

Bulmacalar	836
-------------------	-----

1. Kamu maliyesinin amaçlarından hangisi, israfın önlenmesi ve maliyetlerin minimize edilmesini sağlamayı hedefler?

- A) Kaynak kullanımında etkinliğin sağlanması
- B) Gelir dağılımında (bölüşümde) adaletin sağlanması
- C) Ekonomik istikrarın sağlanması
- D) Ekonomik büyüme ve kalkınmanın sağlanması
- E) Regülasyon ve deregülasyon

ÇÖZÜM

Kamu maliyesinin birincil ekonomik amacı kaynak kullanımında etkinliğin sağlanmasıdır. Bu amaç, toplumsal refahın gerçekleştirilmesine ve kaynakların optimal dağılımını amaçlar.

Kamu Maliyesinin Amaçları

a. Kaynak Kullanımında Etkinliğin Sağlanması

- Kamu Maliyesinin birincil ekonomik amacıdır.
- Bu amaç, kaynakların etkin kullanımı ile ilgili olup, israfının önlenmesi ve maliyetlerin en az düzeyde gerçekleşmesini sağlamaya yöneliktir.
- Kaynak kullanımında etkinliğin sağlanması toplumsal refahın sağlanmasını ve kaynakların optimal dağılımını hedefler.

b. Gelir Dağılımında (Bölüşümde) Adaletin Sağlanması

- Kamu maliyesinin birincil sosyal amacıdır.
- Devlet, mali araçları kullanarak (kamu harcamaları, vergi, borçlanma ve bütçe) gelir ve servet dağılımında etkinliğin sağlanmasını amaçlar. Artan oranlı vergi uygulamaları ile yüksek gelirlilerden elde edilen kaynaklar düşük gelirliye aktarılıp gelir dağılımı denkleştirilmeye çalışılır.

c. Ekonomik İstikrarın Sağlanması

- Kamu Maliyesinin kısa dönemli bir amacıdır.
- Ekonomik istikrarın sağlanabilmesi tam istihdam ve fiyat istikrarının sağlanması ile gerçekleşebilir.

- Tam istihdamın sağlanması, işsizliğin doğal işsizlik düzeyine getirilmesi ile mümkündür.
- Fiyat istikrarının sağlanması, fiyatlar genel düzeyindeki dalgalanmaların önüne geçilebilmesi ile söz konusudur.

d. Ekonomik Büyüme ve Kalkınmanın Sağlanması

- Kamu Maliyesinin uzun dönemli bir amacıdır.
- Büyüme; ekonomide belli bir dönemde (genelde bir yıl) ortaya çıkan ulusal gelir artışını ifade eder.
- Kalkınma, bir ülkenin hem ulusal gelirindeki artışı ve hem de ülkenin yapısındaki kültürel, sosyal, politik, dini ve geleneksel değişiklikleri ifade eder.

YANIT A

2. Gelir dağılımında adaletin sağlanması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kamu maliyesi aracılığı ile yüksek gelirli sosyal sınıflardan düşük gelirli sosyal sınıflara doğru yapılan bir gelir transferi, bölüşümde eşitsizliği azaltır.
- B) Servet üzerinden alınan vergiler, gelir dağılımında adaletin sağlanması ve yoksulluk sorununun azaltılmasına yardımcı olur.
- C) Vergilemeden sağlanan gelirin devlet tarafından, iç borç faiz ödemesi şeklinde ekonomiye aktarılması gelir dağılımındaki eşitsizliği azaltır.
- D) Artan oranlı vergileme ile elde edilen kamu gelirlerinin, düşük gelirli sosyal sınıfların yararlandığı mal ve hizmetlere harcanması, gelir dağılımındaki eşitsizliği azaltabilir.
- E) Gelir dağılımında adaletin sağlanması yönündeki politikalar, gelirin bir fonksiyonu olan harcamaların artmasına neden olduğundan efektif talebi artırarak ekonominin durgunluktan çıkmasına yardımcı olur.

ÇÖZÜM

A, B, D ve E seçenekleri gelir dağılımında adaletin sağlanabilmesi için devletin uygulanacağı bir politika olarak kabul edilir. Ancak C seçeneğindeki ifade yanlıştır. Kamu gelirleri içinde en büyük paya sahip olan vergilerin, borç faiz ödemesi şeklinde devlete borç veren ekonomik birimlere aktarılması, gelir dağılımındaki dengesizliğin azalmasına değil artmasına sebep olacaktır. Çünkü devlete borç veren kesimlerin çoğunlukla yüksek gelir grubuna dâhil olan birimler olduğu düşünülürse, bu birimler devlete borç vererek elde edecekleri faiz geliri ile birlikte yüksek karlar elde edeceklerdir. Bu durum, yüksek gelir grupları ile alt ve orta gelir grupları arasındaki gelir dağılımı eşitsizliğinin artmasına neden olacaktır. Bu nedenle, vergilemeden sağlanan gelirin devlet tarafından, iç borç faiz ödemesi şeklinde ekonomiye aktarılması gelir dağılımındaki eşitsizliği azaltmayacak aksine arttıracaktır.

Devletin, yüksek gelirli sosyal sınıflardan kamu maliyesi aracılığı ile elde ettiği gelirleri düşük gelirli sosyal sınıflara aktarması, düşük gelirli sosyal sınıfların gelir durumunu iyileştirecek bu da gelir dağılımında eşitsizliği azaltacaktır (A seçeneği).

Servet, kişinin belirli bir anda sahip olduğu tüm iktisadi mal varlığıdır ve ödeme gücünün göstergelerinden biridir. Bu anlamda servet veya servet unsurlarından alınan vergiler, alt gelir grupları üzerinde olumsuz etki yaratmayacak, üst gelir grupları ile aralarında oluşmuş gelir dağılımı farklılıklarını azaltacaktır (B seçeneği).

Artan oranlı vergilerden elde edilen kamu gelirlerinin, düşük gelir gruplarının mal ve hizmet ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kullanılması gelir dağılımındaki eşitsizliği azaltıcı etki yaratır (D seçeneği).

Ekonominin durgunluk dönemlerinde, gelir dağılımının düzeltilmesi yönünde uygulanan maliye politikası, düşük gelir gruplarının satın alma gücünü arttıracaktır. Bu durum toplam talebin ve dolayısıyla istihdamın artmasına sebep olacak ve bu sayede ekonomi genişleme dönemine girecektir (E seçeneği).

YANIT C

3. Devletin mali araçları kullanırken enflasyonu azaltmak ya da ekonomide ortaya çıkan fiyat dalgalanmalarını engellemek amacı, aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ekonomik istikrar
- B) Ekonomik kalkınma
- C) Ekonomik büyüme
- D) Gelir dağılımı
- E) Regülasyon

ÇÖZÜM

Fiyat istikrarı bireylerin, yatırım, tüketim ve tasarrufa yönelik kararlarında dikkate almaya gerek duymadıkları ölçüde düşük bir enflasyon oranını ifade eder. Fiyat istikrarı sadece düşük enflasyon oranına ulaşmayı değil; o oranın sürdürülmesini de kapsar. Ancak düşük enflasyon oranının belirli bir süre sürdürüldüğü ortamlar fiyat istikrarının sağlandığı ortamlar olarak kabul edilir. Fiyatlarda ortaya çıkabilecek bir istikrarsızlık, ekonomik ve buna bağlı olarak sosyal amaçlara ulaşılmasına engel oluşturabilecektir. Bu amaçla devlet, kamu maliyesi amaçlarından ekonomik istikrara ulaşabilmek için ekonomik dalgalanmaları ortadan kaldırmaya çalışır.

YANIT A

4. Ekonomik büyüme ve kalkınma arasındaki temel fark aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak gösterilmiştir?

- A) Ekonomik büyüme, emek, sermaye ve teknolojik gelişmeyle ilgiliyken ekonomik kalkınma enflasyon oranının düşürülmesini ifade eder.
- B) Ekonomik büyüme niteliksel özelliklerle ilgiliyken ekonomik kalkınma daha çok niceliksel özelliklerle ilişkilidir.
- C) Ekonomik büyüme toplumsal refahın artması anlamına gelirken, ekonomik kalkınma gayri safi milli hâsılının rakamsal olarak artmasını ifade eder
- D) Ekonomik büyüme uzun dönemli amaçları kapsarken, ekonomik kalkınma kısa dönemli amaçlarla ilgilidir.
- E) Ekonomik büyüme bir ülkedeki gayri safi milli hâsıladaki reel artışlarla ilgiliyken, ekonomik kalkınma reel gayri safi milli hâsıladaki artışlarla birlikte sosyo-ekonomik, kültürel ve siyasal yapıda ortaya çıkan toplumsal refah artışıyla ilgilidir.

ÇÖZÜM

Ekonomik büyüme daha çok gayri safi milli hâsıla ile ilgili bir kavramdır. Yani ekonomik büyüme, ülkelerin sayısal olarak bir önceki yıla göre ürettiği nihai malların toplam değerindeki değişiklik ile ilgilidir. Ekonomik kalkınma ise sayısal büyümeden çok, o ülkenin kültürel, eğitim, sağlık, beslenme gibi açılardan gelişmesine dikkat çekerek, insani gelişim endeksi gibi yaşın, eğitimin ve nüfusun belirleyici olduğu endeksleri belirler ve bu koşulları gerçekleştirilmeye çalışır.

YANIT E

- 5. I. Piyasada hizmet veren firmaların sayısını, belli bir lisans ve ruhsat adedinde sabitleyecek miktar kontrolleri
- II. Özel sektör yatırımlarına teşvik uygulamaları ile sübvansiyonlar sağlanması
- III. Topluma sunulan hizmet kalitesindeki kötüleşmeyi engellemek için belirli üretim standartlarının sağlanma zorunluluğu
- IV. İş güvenliğini sağlama ve çalışma hayatında oluşabilecek olumsuz riskleri ortadan kaldırmak amacıyla yasaların çıkarılması

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri, ekonomik amaçlı regülasyonlara örnek teşkil eder?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) I, II ve III

ÇÖZÜM

Regülasyon devletin, gerçekleştirmeyi amaçladığı ekonomik ve sosyal amaçlara ulaşmak için, doğrudan müdahale yoluyla iktisat politikası araçlarını kullanmasıdır (düzenlemesidir). Miktar kontrolleri, fiyat kontrolleri, döviz kuru kontrolü, uluslararası ticaretteki tarifeler, bazı sektörlerde sübvansiyonların verilmesi, piyasaya giriş ve piyasadan çıkışın düzenlenmesi, belirli sektörlerde yasal tekellerin oluşturulması, sübvansiyonların verilmesi, ekonomik regülasyonlara örnek olarak verilebilir.

Regülasyonlar literatürde, ekonomik ve sosyal regülasyonlar olarak iki grupta ele alınmaktadır.

- **Ekonomik Regülasyonlar:** Devletin hem piyasa yapısını düzenlemek hem de piyasa davranışlarını etkileyebilmek amacıyla düzenlemeler yapmasına ekonomik regülasyonlar denir. Miktar kontrolleri, döviz kuru kontrolü, uluslararası ticaretteki tarifeler, bazı sektörlerde sübvansiyonların verilmesi vb. örnek olarak gösterilebilir.
- **Sosyal Regülasyonlar:** Devletin, toplumsal hakları korumaya ve refahı artırmaya yönelik faaliyetlerde bulunup düzenlemeler yapmasıdır. Örneğin; sağlık olanaklarını iyileştirmek, güvenliği sağlamak, çalışma şartlarını iyileştirmek, çevre kirliliğini azaltmak, işçi ve tüketici haklarına yönelik düzeltmeler yapmak vb.

I ve II. öncüllerde yer alan ifadeler ekonomik regülasyonlara örnek oluştururken, III. ve IV. öncüllerdeki ifadeler sosyal regülasyona örnek olarak verilebilir.

YANIT C

6. Aşağıdakilerden hangisi, deregülasyon kavramı için doğru bir ifade değildir?

- A) Deregülasyonun amacı, kamu kesimiyle piyasa arasındaki mesafeyi açmak, serbest piyasa ekonomisini hâkim kılmaktır.
- B) Deregülasyonun temelinde, Adam Smith'in görünmez el prensibi yatar
- C) Deregülasyon, her piyasada ayrı ayrı inceleterek uygulama alanı bulması gereken bir kavramdır.
- D) Deregülasyon uygulamaları devletin sosyal görevlerini ve rolünü önemli ölçüde geri kazandırmaktadır.
- E) Deregülasyonlar, ekonominin üzerindeki siyaset baskısını önemli ölçüde azaltmaktadır.

ÇÖZÜM

Deregülasyon, kamu gücünün özel sektöre ve sermayeye devredilmesi yönünde yapılan yasal düzenlemeler ve devletin karar alanının daraltılmasıdır. Klasik iktisadi anlayışı barındırdığından deregülasyonun temelinde Adam Smith'in görünmez el prensibi yatar. Deregülasyonlar, piyasanın işleyişiyle ilgili kanunların ve kuralların piyasanın sağlıklı işleyişini engellemeye başladığı düşünülen noktada, tamamen ya da kısmen uygulamadan kaldırılması anlamına gelir. Ayrıca deregülasyonlar, kamu gücünün karar alanını daraltan yasal uygulamalardır. A, B, C ve E seçenekleri, deregülasyon kavramı için doğru ifade iken D seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü deregülasyon uygulamaları, devletin geleneksel rolü ve görevlerini önemli ölçüde geri kazandırmaz aksine ortadan kaldırmayı amaçlar.

YANIT D

7. Faktör miktarındaki artışa bağlı olarak ortaya çıkan ve geleneksel teknikleri dikkate alarak ekonomik büyümeyi amaçlayan model aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürdürülebilir Büyüme
- B) Yansız Büyüme
- C) İntansif Büyüme
- D) Yoğun Büyüme
- E) Ekstansif Büyüme

ÇÖZÜM

Ekonomik büyüme, bir ekonomide üretilen mal ve hizmet miktarındaki artış ile ekonominin reel gelir düzeyindeki artışları ifade etmektedir. Ekonomik büyüme temelde üç süreçte gerçekleşir;

1. **Ekstansif Büyüme:** Emek, sermaye, doğal kaynaklar ve müteşebbis gibi üretim faktörlerinin miktarının artışına bağlı olarak ortaya çıkan ve kısa vadeli olan büyümedir. Bu büyüme sürecinde genellikle geleneksel tekniklerden yararlanılır ve az gelişmiş ülkelerde görülen yaygın bir büyüme modelidir.
2. **İntansif büyüme:** Klasik büyüme sürecinden bilgi, teknoloji, verimlilik artışı gibi faktörlere dayalı olarak gelişen ve uzun vadeli olan bir büyüme modelidir. Daha çok gelişmiş ülkelerde ortaya çıkan bu büyüme modelinde bilimsel ve modern tekniklerden yararlanılır.
3. **Sürdürülebilir Büyüme:** Beşeri ve doğal kaynakları geliştirip, çevreyi ve ekolojik dengeyi, fiyat istikrarını bozmadan oluşturulabilecek bir büyümedir. Ekonomik göstergeler ile makroekonomik dengelerdeki uyumu sağlayarak ülkenin kaynaklarını verimli kullanarak uzun süreli ekonomik büyümeyi amaçlar.

YANIT E

8. Kamusal faaliyetler hakkında oluşturulan ve aşağıda yer alan geleneksel yaklaşımlardan hangisi, giderlerin yapılması ve gelirlerin toplanması ile ilgili hukuki ve idari düzenlemeleri içermektedir?

- A) Kurumsal yaklaşım
- B) Değişim yaklaşımı
- C) Gelir yaklaşımı
- D) Yapısal yaklaşım
- E) Refah yaklaşımı

ÇÖZÜM

Kurumsal Yaklaşım, devlet faaliyetlerini hukuki ve idari açıdan ele alan yaklaşımdır ve vergilerin tahsili, kamu harcamalarının yapılması gibi konuları inceler.

Kamu Maliyesi İle İlgili Geleneksel Yaklaşımlar

- a. **Kurumsal Yaklaşım:** Kamuda yürütülen faaliyetleri hukuki ve idari bakış açısından inceler. Vergilerin uygulamaya konulması ve toplanması ile ilgili düzenlemeleri ele almasının yanında, kamu fonlarının kullanımı ile de ilgilenir. Klasik İktisadi düşünceye ait görüşlere yer verdiği için, devlet faaliyetlerinin sınırlı olması ve kanunlarla devletin rolünün sınırlandırılması gerektiğini savunur.
- b. **Yapısal Yaklaşım:** Kamu maliyesi ile ilgili konuların ekonomik açıdan incelenmesine yöneliktir. Vergilerin hangi kanunlara göre toplandığı ve harcıdığından çok vergilerin piyasaya nasıl yansıdığı ile ilgilenir.
- c. **Değişim Yaklaşımı:** Değişim Yaklaşımının öncüsü Lindahl'dır. Lindahl'a göre vergiler, devletin sağladığı hizmetlerin bir karşılığı olarak alınmalıdır.
- d. **Refah Yaklaşımı:** Kamu maliyesini kullanarak toplum refahının mümkün olabilecek en üst refah seviyesine çıkarılması ve hiç kimsenin durumundan fedakarlık yapılmadan (azaltılmadan) toplum refahının artırılması gerektiğini savunmaktadır.
- e. **Gelir Yaklaşımı:** Bu yaklaşımda, devlet faaliyetinin milli geliri azaltıcı ve arttırıcı etkileri incelenmektedir. Fonksiyonel maliye ile ilişkilendirilen bu yaklaşım, kamusal faaliyetlerin milli gelir üzerinde oluşturabileceği azaltıcı ve arttırıcı etkileri analiz eder.

YANIT A

9. Devlet faaliyetleri yürütülürken toplum refahının maksimize edilmesini ve en optimal noktaya ulaştırılmasını, hiçbir bireyin refahından fedakarlık yapmadan toplum refahının artırılmasını amaçlayan geleneksel yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişim yaklaşımı
- B) Yapısal yaklaşım
- C) Gelir yaklaşımı
- D) Kurumsal yaklaşım
- E) Refah yaklaşımı

ÇÖZÜM

Devlet faaliyetleri ile toplum refahının nasıl maksimize edilmesi gerektiğini öngörmekte olup, bireylerin refahlarını azaltmadan toplum refahının artırılmasını amaçlamaktadır.

YANIT E

10. Kamu maliyesi ile ilgili günümüz yaklaşımlarından hangisi, kamu maliyesinin yalnızca sosyal ve ekonomik boyutu ile ilgilenir?

- A) Sosyal Yaklaşım
- B) Psikolojik Yaklaşım
- C) Hukuki Yaklaşım
- D) İktisadi Yaklaşım
- E) Siyasi Yaklaşım

ÇÖZÜM

Kamu maliyesini açıklamaya yönelik olarak geliştirilen modern (çağdaş) yaklaşımlardan biri olan İktisadi Yaklaşım, devlet faaliyetlerinin sadece ekonomik ve sosyal yönünü ele alır. Önemli temsilcileri; Dalton, Musgrave, Pigou, Hicks, gibi iktisatçılardır.

Kamu Maliyesi İle İlgili Modern (Çağdaş) Yaklaşımlar

- a. **Hukuki Yaklaşım:** Kamusal mal ve hizmetlerin üretim ve dağıtımını gerçekleştirilirken, finansmanının nasıl ve hangi kaynaktan sağlanacağı, sunulan mal ve hizmetlerin topluma nasıl bir mali yükümlülük yükleyeceğini açıklamaya çalışır.

- b. İktisadi Yaklaşım:** Kamu faaliyetlerinin ekonomi üzerinde yarattığı etkileri analiz eden bir yaklaşımdır. İktisadi Yaklaşım kamusal mal ve hizmetlerin; gelir dağılımı üzerindeki etkilerini, ekonomik büyüme ve kalkınmanın sağlanma yollarını, kaynak kullanımında etkinliğin nasıl sağlandığını inceler.
- c. Siyasal Yaklaşım:** Kamu kesiminde kararların siyasal süreçte belirlenmesinin sonucu olarak kamu maliyesi, siyasal süreçte ortaya çıkan toplumsal tercihler ile kamusal mal ve hizmetlerin üretimi - tüketimi ile ilgili kararlara yön verir.
- d. Psikolojik ve Sosyolojik Yaklaşım:** Mali olayların ekonomik, psikolojik ve davranışsal olarak birbirlerinden etkilendiğini varsayan bu yaklaşıma göre, mali politikalar uygulanırken bu politikaları, ülkelerin psikolojik ve sosyolojik yapılarına adapte etmek gerekir.

YANIT D

11. Merkantilist yaklaşımın, nüfusun arttırılması yönündeki politikaları teşvik etmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emek arzının arttırılması amacıyla ücretleri ve dolayısıyla üretim maliyetlerini düşürüp, ihracatı arttırmayı hedeflemeleri
- B) Köleliği ortadan kaldırıp sosyal hayatı iyileştirmek istemeleri
- C) Çocuk emeğinden yararlanmamak düşüncesiyle yetişkin nüfusun emek arzını arttırmak istemeleri
- D) Nüfus artışıyla birlikte ücretlerin asgari düzeyine çıkmasını istemeleri
- E) Vergi gelirlerini, artan nüfusla orantılı bir şekilde azaltmak istemesi

ÇÖZÜM

Merkantilistler ülke nüfusunun arttırılması yönünde politika izlerler. Nüfusun arttırılması, rahatça emek bulmayı sağladığı ve düşük ücretle çalıştırılma olanağı yarattığı için önemlidir. Nüfusun artması, işgücü arzını arttırıp maliyetleri düşüreceğinden ihracat gelirlerinin artacağını savunurlar. Merkantilizm, 16. yüzyıl ile 18. yüzyıl arasındaki dönemde gelişen iktisadi düşüncelerin bütünüdür.

Merkantilistlerin temel ilkelerini şu şekilde sıralayabiliriz;

- Merkantilizm, değerli madenlerin (altın - gümüş) hâkim olduğu bir ekonomi esasına dayanır.
- Devlet müdahalesini savunan bir doktrindir. Merkantilizm'e göre devlet, ekonomik faaliyetleri yönlendirmeli ve belirlemelidir. Bu nedenle devlet müdahalesini savunan bir anlayıştır.
- Kamu yatırımlarının artması, özel servet artışına ve zenginleşmeye sebep olur. Daha büyük kamu harcamalarının, daha çok istihdam ve daha çok gelir anlamına geldiğinden bu durum üretimi arttıracaktır.
- Ulusal zenginliği, sanayi ve ticaretin geliştirilmesinde görürler.
- Ödemeler dengesi açığı vermek, Merkantilist yaklaşımın en büyük endişelerinden biridir.
- Deniz ticaretinin ve taşımacılığının geliştirilmesi sonucunda, deniz aşırı yerlerde mülkler edinilmesini savunurlar.
- Değerli madenlerin önemli olması, dış ticaretin önem kazanmasına neden olmuş, değerli maden miktarının arttırılması için de ihracatın arttırılması gerektiğini savunmuşlardır.
- İhracatın ithalattan daha büyük olduğu bir ekonomik yapıyı hedeflerler.
- Nüfusun arttırılması yönündeki politikaları teşvik ederler. Nüfus artışı emek arzını arttıracak, dolayısıyla ücretler ve üretim maliyetleri düşecek ve sanayi üretimi ve ihracat artacaktır.
- Madeni paraların ayarındaki farklılıklardan dolayı ortaya çıkan "kötü para iyi parayı kovar" ilkesi (Grassham Yasası), bu döneme ait bir görüştür.
- Merkantilist dönemde mülk gelirleri, vergi gelirlerinden daha önemli finansman kaynağı olmuştur.

YANIT A